

[Transcript] Genstart / Israel under angreb

Det er morgen, og hunderet viser unge mennesker danser i ørkenen til solens første stråle. Vi er til Techno Festival i det sødelige israal. Lige ved grænsen til Gase. Ude af det blå bliver musikens slukket. En mand tager mikrofonen og ber alle om at skynde sig væk. Løden af skude får de glad festivalgæster til at bruge ude i panik. Nogle forsøger at komme tilbage til deres biler. Andres skjuler sig bag træer. Men bevægnet mænd fra den militante islamiske gruppe Hamas indhænder dem, og ender med at slå over 250 hjælp og kidne op mange andre. De kommer fra luften, fra vandet og over landjorden. Ude af det blå bræmler det med bevægnet mænd fra den militante islamiske gruppe Hamas. Der forser den ellers uge igennem trengelige og stærkt bevoktede grænse mellem Gase og Israal. Angræbet Lørdamogen kommer som en total overraskelse, mens israelerne fejrer den jødiske højtids-Semart Torah. Og det bliver den blodeste dag i israels historie. Dem der ikke bliver slået hjælp, kvinder, børn og hele familie, bliver ført ind i biler på ladvågne og motorcykler og taget som giskel. Mens Massakran stadig er i gang i de israelske landsbyer og Kebutse, går Premierminister Netanyahu på talerstolen, og budskabet er klart. Genstart i dag om en blodet weekend, der har ændret israels historie. Jeg hedder Thomas Thiersen. Jeg har ikke hørt noget af det, der lige har skat. Vi sidder ind i et beskyttelsesrum med et busstopsted, sammen med 1, 2, 3, 4, 5 anden, som også skyndser løb herinde. Der har været masser af fly i luften, masser af raketter i luften, og det er ikke hele luft, men det gør de, når raketterne kommer herinde over. Nanna Mus Steffensen er DRs melmøskorspondent, og er vant til at arbejde i konfliktsoner. De seneste døgn har hun dækket, og så har de været herinde. Nanna, kan du ikke starte med at fortælle, hvor du er lige nu? Jo, jeg er ikke så langt fra Gasestriben, min by, det hedder Stedot. Det er et sted. Nanna, kan du ikke starte med at fortælle, hvor du er lige nu? Jo, jeg er ikke så langt fra Gasestriben, min by, det hedder Stedot. Det er en større by, som i dag virker som en spøvelsesby, der var meget tomt, da vi kom. Men når man kigger omkring, så er der faktisk mennesker, der er folk, der er hjemme, der stikker hovedet ud af deres vinduer. Stedot her, hvor jeg er, det er en af de byer, hvor militante fra Hamas kom ind i byen, og gik omkring og skyd folk på gaden, og i deres hjem, skyd vild omkring sig, da de lykkes med at komme igennem hegnet, der adskiller Gasestriben fra Israel. Du kalder det sådan en spøvelsesby, hvordan er stemningen i Stedot? Lige her bag ved mig, der er et vindue, som er åben i en række af rækkehuset, alle skødderne er lukket for, men der er nogen, der lige kigger ud, at det er vindue en gang imellem. Men det er ikke sådan, at du ser folk, der går rundt på gaden, altså der er en gang imellem nogen, der kommer kørende, men dem, jeg sidst snakket med, der kom kørende i bil, det var faktisk nogen, der var kommet hertil,

[Transcript] Genstart / Israel under angreb

nogle kvinder, som havde taget med og drikket med til at dele ud,
og de kørte rundt og stoppede alle, de nu lige så og spurgte hebror for noget, fordi alt er lukket.
Jeg talte med en, som sagde, der er et bageri, der er åben, og hun var på vej dernede sammen med
sin familie i en lille golfbil,
for det var det, de havde, der virker til at køre i.
Så alt er lukket, folk er der hjemme, inden dør,
og dem, vi mest kan se omkring os, det lige nu kan jeg se, nogen fra de israelske sikkerhedsstyrker,
jeg kan se israelske betjente, og så er der journalister, andre journalister også.
Lørdagmorgen, klokken halv syv, bliver millioner israeler vækket til lyden af luftalarmer.
Hamas sender flere tusind raketter af sted mod storebyerne omkring Gase,
men de rammer også mål længere nordpå i Tel Aviv.
Det føles lidt underligt at beskrive det sådan, men det er jo lidt ligesom en raket på nytårsaften,
bare meget større, som fyrer igennem luften, og det, der så sker rigtig meget af tiden,
det er, at det israelske misilforsvarssystem, det reagerer.
Og det er jo sådan nogle højtsufistikerede misiler, som kan finde vej til de her raketter,
og så skyld dem ned inden de når og slå ned.
Men raketterne er ikke det eneste, de israelske militæriske bekymmer sig om.
Op mod tusind bevæbende Hamas-krigere, trænger i et koordineret angreb igennem flere,
af de stærkt bevoktede grænseposter langs grænsen mellem Gase og Israel.
Jeg har set en video, hvor man kan se, at der er sat nogle sprængladninger på et hegn,
og så springer de luften, så løber folk nogle af dem er bevæbnet op imod det her hegn.
Jeg så også en anden video, som virkelig fik mig til at spære øjne op,
der kommer en kæmpe stor gul rennegraver op til et hegnet, og så man står og river det ned.
Og så er der blevet hull i hegnet, så kører folk igennem på motorcykler og i bil gennem hegnet.
Det ville ikke kunne lade sig gøre, hvis ikke det her var velplanlagt, hvis ikke det var arrangeret,
hvis ikke det var koordineret, og hvis ikke der var nogen, der havde taget med hinanden om det for
netop at kunne planlægge det.
Og det er jo også nogle af dem, jeg har taget med undre sig over, og det er,
der må have været noget kommunikation om, at det her var på vej,
hvordan kan det være gået under næsen på den israelske efterretningstjeneste?
Bare få kilometer fra grænsen til gasen på den israelske side,
danser 3.500 unge i klædt farvrig tøj til lyden og tekken.
Musikfestivalen Supernova er i gang.
De unge har danset hele natten, og solen er lige stået op over ørken.
De ved ikke, hvad der foregår før det er for sent.
Hamas er ankommet i bil og bl.a. ned til den her festival,
og så er de gået i gang med at skyde omkring sig, og folk har hørt de her skudrerier,
og dem, der kunne, er begyndt at løbe væk.
Rigtig mange har så løbet væk hen til noget beplantede område.
Og så er de gemt sig ind igennem de her busker og træer.
Der er en af de kvinder som har overlevet, hun fortæller det her med,
hvordan at det her angreb bare blev ved og ved.
Det har været flere timer, hvor folk har gemt sig,
og hvor de her Hamas kriger er gået rundt fra 3 til 3, og har skudt folk på klodshold.

[Transcript] Genstart / Israel under angreb

Og hvor de her Hamas kriger er gået rundt fra 3 til 3, og har skudt folk på klodshold.

Og nu ved vi så, at det i hvert fald er 260 unge mennesker, som er blevet drabt af Hamas, mens de var til den her fest.

Det er, som du siger, ikke alle, der lykkes med at flygte eller slippe væk fra festivalen med livetbehold.

På de sociale medier, der florerer der også flere videoer af kvinder, som bliver tilbageholdt.

Vi ved, hvad der sker med dem.

Vi ved ikke præcis, hvad der er sket med de her mennesker, som Hamas har taget med sig.

Vi ved, at cirka 100 israeler, både soldater og også civile, og nogle af dem vil være dem fra festen, de er blevet taget som gisler af Hamas, og højstandsynet befinder sig inde i Gaza by.

Jeg ved ikke, om vi kan høre det, men nu er der ikke nogen, der kan høre det.

Vi er jo bare nogle kilometer fra grænsen til Gaza, og man kan...

Det er en lidt skyde dag, så jeg kan ikke se dem, men vi kan tydeligt høre dem.

Ja, jeg kommer lige væk fra sporet.

Ja, det gør ikke noget, og hvis du har brug for at løbe indenfor en anden, så gør du selvfølgelig bare det, ikke?

Ja, det gør jeg. Hvis I kan høre os i regnen, så løber jeg.

Øhm...

Der florerer blandt andet en video med en video, der bliver kiddendarpeet. Hvad man ser på den video?

Man ser en kvinde, der ligger på lavet af en pick-up truck med ansigtet nedan.

Hendes trøje er ligesom ravet op. Man kan altså se hendes ryk,

og så kan man se hendes hår selvfølgelig ligge ude over baghøjet og ned på billedet.

Og så sidder der her, og så kan man se hendes kvinder,

der selvfølgelig ligger ude over baghøjet og ned på billedet.

Og så sidder der her nogen mænd, bevæbnet mænd op på lavet af den her pick-up truck.

Jeg tror, de skal til at køre stedet, da den her video bliver filmet.

Da jeg så den, der troede jeg faktisk, at hun var død.

Men den her, den er der i hvert fald kommet frem, at familien på baggrund af den her video kunne identificere hende.

Man havde hende et video til, hvor jeg eindeutigt kunne kende vores tochter.

Hvis vi nu håber på, at hun ikke er død, ved vi så, hvad der sker med hende,

og andre, som bliver taget til fang af Hamas?

Generelt så ved vi, at omkring 100 israeler, og det er både civile og det er soldater, er blevet taget som gisler, at Hamas højst og tydeligt befinder sig i Gazaby nu.

Hvad skal der ske med dem, når de kommer til Gaza?

De befinder sig, at de her gisler inde i Gaza-streben,

og man kunne forestille sig, at Hamas i første omgang måske ville prøve at opnå i en form for beskyttelse nærmest.

Altså, at de kan bruge dem til at tage hevn, hvis israel går ind med landtrop, for eksempel ind i Gaza-streben.

Overraskelsesangrebet spreder så hurtigt. I flere kebutser bliver hjem brandet ned.

Familjer med bedste møder og børn bliver drabd og kidnappet.

[Transcript] Genstart / Israel under angreb

Og i løbet af bare få timer har Hamas overtaget kontrollen med mange af de større israelske byer omkring Gaza.

En af de byer af Sterot, der med sine 30.000 indbygger, lægger bare en kilometer fra grænsen til Gaza.

Det er her, Nanna Mus Steffensen befinder sig.

Vi kan se på videoer, at optaget ud af vinduer, hvordan Hamas kommer kørende ind i byen, kører rundt i gaden,

og skyder ind igennem folks bilråder.

Jeg har selv lige stået for lidt siden ved siden af en bil, hvor der var et helt ren skud lige ind igennem forruden,

lige ind på der, hvor førstede der.

Og den der bil lå selvfølgelig helt fuldstændig hulter til hul, der var kørt galt og blevet bed.

Jeg har lige været på et busstopstede også, hvor der holdt en lille minibus,

og det ser ut som om, at man har været ved at skifte dækket, så den har ikke kunne køre.

Og der er stedet væk blodet på foretoget, blodet lidt op af den ene side af det her busstopstede skure.

Glasgård selvfølgelig ud over det hele, der lå en rygsak, en form for skoletask måske.

Og så sker der jo det. Folk opdager det her skære ude i gaderne,

og så begynder de at gennemsætte hjemme, og folk begynder at ringe desparat,

også TT-mechanaler, og simpelthen sidder og ringer ind til TV-stationerne her i Israel,

og siger, hvor bliver sikkerhedstyrkerne af, vi har brug for hjælp her.

Okay, så har masses folk, de bruger gennem den tukke bevognet grænse ind til Israel,

de tager mod Sterot, de skyder omkring sig i gaderne,

og man siger indbyggerne, de gennemsætter hjemme i håb om, at de kan skjule sig for de her militante folk.

Hvad er formålet fra Hamasse siddet med at komme til Sterot?

Noget af det, der er ved Sterot, det er, at det er en større by, som ligger ganske tæt på gazastreben.

Så når Hamasse kommer her til, så går de efter politistationen,

som faktisk er lige her på sidderne, hvor jeg sidder nu.

De beskyder politistationer, de dreper, så vidt vi får videre otte politibetjente,

der inden at tage kontrol med politistationen.

Hvordan måde får de jo også mulighed for at tage, kan jeg forestille markøretøjer, så videre fra stationen.

Udover politiet, ved vi så, hvem det er, der er blevet drat?

Det er ikke sådan, at de er gået specifikt efter nogen, de er ikke kun gået efter den her politistation, eller kun gået efter mænd, de er gået efter alle.

Jeg har lige været forbi et busstopsted, hvor der stadigvæk er blod på fordåret,

og der lå klippklapper, sådan nogle rigtige klassiske klippklapper,

man tidsager i den her region med sådan noget flettet mønster og ovenpå,

og de var i hvert fald ikke større end mine egenføder.

Der lå et par stykker af dem, der lå en taske.

Så bare ud fra det kunne man se, at det ikke kun mænd, for eksempel man har gået efter,

man har gået efter alle.

Og vi ved også, at der er børn, helt små børn, som også er blændt ofrende.

[Transcript] Genstart / Israel under angreb

Ser Hamas noget om, hvorfor de går lige præcist efter de her mål?

Hamas har været ude at sige, at det her skal sende en signal til Israel, om man nok er nok.

Så de ser det jo som en frihedskamp mod en besættelsesmagt.

Og i forlængelse af det, så ser Hamas civile israeler som legitime mål, fordi de er en del af besættelsesmaknen, som de ser det.

Så for Hamas, så er der faktisk ikke forskel på,

om det er en israels soldat, det skyder på,

eller om det er en israels familie på picnic,

eller en okminkske til en musikfestival.

Ja, og vi skal også huske, at Hamas vil jo også sige,

at er ikke klar over, hvor mange paladinensiske børn,

der er blevet gravt ud af ruiner efter luftangreb i gazastreben, for eksempel.

Hamas vil pege på alle de overgreb, som er begået imod paladinenser,

også civile paladinenser.

Og Hamas ser det sådan, at nu får israelerne for alvor tilbage af samme skuffe.

Efter flere timers tagsede, togner premierminister Benjamin Netanyahu

sidst på formiddagen frem på de sociale meter.

Der går nogle timer fra det her angreb begynder,

til at man hører frem Netanyahu.

Der går faktisk så mange timer, at nogen, jeg har talet med,

begynder at synes, det er en lille smule underligt.

Men Netanyahu, han kommer så med sin første tale efter det her angreb er begyndt.

Og fra begyndelsen, der siger han, det her er krig.

Det er ikke en eskalering, det her er krig mellem Israel og Hamas.

Og så siger han, at det her er så voldsomt,

at der vil komme et militært modsrag fra Israel,

som er større i sin kraft og større i omfang,

end noget Hamas nogensinde har set før.

Når Netanyahu siger, at nu der er krig, så gør det også,

at der lige som mentalt bliver et større manurorum,

kan man sige for, hvor langt man kan gå i sin modangreb mod Hamas.

Hvordan reagerer israilerne selv på, at deres leder Netanyahu nu simpelthen er klare krig?

Jeg har talet med israiler, som bestemt ikke støtter Netanyahu til daglig.

Jeg har talet med folk, som normalt går på gaden hver lørdag

og demonstrerer imod Netanyahu og hans regering,

som siger, at nu er det hårdt mod hårdt.

De ønsker jo ikke, at der skal ske civile pastinenser og noget,

men samtidig giver de grønt lys for, at de vil se,

at den israelske regering, de israelske sikkerhedsstyrker, slår enorm kræftfuld ned mod Hamas.

Så Hamas skal udslittes?

Ja, jeg mødte en anden ung fyre, som bor i en lejlighed lige ved siden af et hus,

som var forvandlet til ruiner efter et raket,

og Hamas var landet ned i det her hus.

[Transcript] Genstart / Israel under angreb

Og det er at møde ham, der er ikke gået så mange timer, han er chokerede, han er ked af det, han er forvirret, og så er han også rigtig bred.

Og her står han og kræver, at det her modsvar, der skal komme nu, det skal være så utroligt hårdt, og som han siger, vi kan ikke være naboer med Hamas længere, nu skal de bare væk. Selvom det israelske militær bliver taget på seng, slår man over weekenden hårdt ned på Hamas' angreb. 800 mål i Gaza bliver ramt, og flere end 400 mennesker mister livet. Hvad gør det israelske militær for at stoppe Hamas' fremmars? Det israelske militær svar er igen med massive luftbombardemanger ind i Gaza-striben. Og det som de israelske myndigheder siger, det er, at man går efter Hamas-mål. Det vi skal huske, når vi snakker om Gaza-striben, det er et ganske lille og ekstremt tætbeholdt område, som har været under israelsk blokade siden 2007. Det betyder, at det israelske fuldstændig, der kontrollerer, hvad der kommer ind og ud af Gaza-striben, for eksempel varer. Og det er også israelske, der skal give palstinenser i Gaza-striben, lov til at rejse ud fra Gaza-striben, hvilket kan være enormt svært at få tilladelse til. Jeg ved, at mange indbyggerne i Gaza, de er blevet opfordret af israelerne til at søge væk fra de områder, som man forsøger at ramme. Er det overhovedet muligt for dem at komme væk fra de her steder, som israelsk mener, at Hamas holder til? Lad mig tage en eksempel. Jeg sidder her i Israel lige ved siden af et busstopsted, som også er et beskyttelsesrum. Sådan er det ikke, når man er ind i Gaza-striben. Når Netanyahu og sikkerhedsstyrkerne siger, at man går efter Hamas mål, palstinenser skal gemme sig og skal forlade deres hjem, for ikke at blive ramte de her lufterne greb, så er man nødt til at spørge sig selv, hvor er det, de skal gå hen, fordi det er så tæt med folket område, og fordi folk kan jo ikke bare flygte ud derfra, fordi det er under israelsk blokade. Og det er jo også derfor, at det er så godt som umuligt at lave massive lufterne greb, som man gør inde i Gaza-striben, uden at det koster civile liv. Jeg har hørt, og det ved ikke, om du også har hørt, Nanna, at der også var en flygtningler, at der skulle være blevet ramt. Ja, blandt de over to millioner indbygger, som er i Gaza-striben, der er jo en hel del folk, som faktisk er flygtet fra andre steder, så måske er det indenfor. Fagene!

[Transcript] Genstart / Israel under angreb

Fagene!
Kom ind.
Er du okay, Nanna?
Gjæld dig.
Godt.
Godt.
Godt.
Godt.
Er du okay, Nanna?
Gjæld dig.
Gjæld dig.
Gjæld dig.
Det lykkedes også ikke at få forbindelsen til Nanna-mustepsen
op og køre igen.
Men efter flere minutters larmende tavshed,
modtog vi heldigvis den her besked.
Hej, Thomas.
Jeg tror, forbindelsen er lige brød.
Vi har landet to raketter lige her,
lige ved siden af, hvor vi vil være optag.
Den ene har landet ned i en græsplanen,
og den anden har landet ind i et hus, faktisk.
Og der sidder et ældre ægte bare ude på deres veranda,
fem meter fra, hvor den her raketslån ned i græset.
Der er ud.
Nu kigger folk ud af deres.
Er du okay?
Ja, jeg er godt.
Kigger folk ud af deres vinduer, lige kan jeg tommel op,
der har sendt et ældre ægte par,
og på anden sal, den her raketterne har ramt
10 meter fra deres bygning.
Her slutter dagens genstart.
Den var sat sammen med Penel Grøning,
Line Fabricius og Søren Elbig.
Mit navn er Thomas Tjernsen.